

STORFORSHEI NATURKRAFT AS
c/o Captiva Asset Management AS, Maridalsveien 91
0461 OSLO

Vår dato: 15.12.2021
Vår ref.: 201909465-8
Arkiv: 311
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Cathrine Kristoffersen
41425674/ckr@nve.no

Sakrisåga 2 kraftverk - Rana kommune - Nordland fylke er vurdert ikke konsesjonspliktig

Vi viser til melding av 30.08.2019 fra Storforshei Naturkraft AS (SN) om bygging av kraftverket Sakrisåga 2, og vår befaring 06.10.2020, samt e-post av 13.07.2021 og 11.11.2021. NVE skal på bakgrunn av opplysningene i meldingen, med tillegg av kart av 17.09.2020 og e-post av 13.07.2021 og 11.11.2021, avgjøre om utbyggingen av kraftverket Sakrisåga 2 medfører slike skader eller ulemper for allmenne interesser at tiltaket må ha konsesjon etter vannressursloven § 8.

Orientering om tiltaket

SN planlegger etablering av et minikraftverk, Sakrisåga 2, på Storforshei. Området ligger ca. 28 km nord for Mo i Rana innenfor industriområdet til Rana Gruber AS. Det er to berørte grunneiere: Rana Gruber AS og Statskog SF. Begge grunneierne eier fallrettighetene på den berørte elvestrekningen. Det er inngått en signert avtale om leie av fallrettighetene mellom tiltakseier og grunneiere.

I det omsøkte tiltaket er det planlagt å benytte fall fra kote 183 til kote 108. Sammen med en maksimal slukeevne på 1800 l/s og en installert effekt på 0,99 MW vil dette gi en årlig middel kraftproduksjon på 3 GWh. Oppstrøms det planlagte tiltaket er det utbygd to kraftverk som er i drift: Sakrisåga og Laskbekken. Kraftstasjonen til disse ligger på kote 186. Inntaket til den nye kraftstasjonen i Sakrisåga 2 er planlagt bygd i utløpet til kraftstasjonen til Sakrisåga og Laskbekken: utløpsvann fra Sakrisåga/Laskbekken kraftstasjon vil renne direkte inn i inntakskum til kraftverket Sakrisåga 2. Fra inntak og ned til kraftstasjon vil det brukes DN 1000 rør med en lengde på ca. 760 meter. Det planlegges en kombinasjon av PE og GRP rør til bruk i rørgaten med trykkrør. Trykkrøret vil være nedgravd på hele strekningen. Kraftstasjon er planlagt bygd på kote 108. Utløpsvann vil gå i betongkanal tilbake til elva. Kraftstasjonen vil ha en størrelse på 80 m². Det skal rustes opp en eksisterende skogsbilvei frem til kraftstasjon. Det planlegges en høyspentkabel fra kraftstasjonen i Sakrisåga 2 som vil gå parallelt med trykkrøret frem til kraftstasjon Sakrisåga/Laskbekken. Tilknytningspunkt vil etableres på høyspentanlegget i Sakrisåga/Laskbekken. Tabellen nedenfor viser hoveddata for kraftverket.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Sakrisåga 2 kraftverk – hoveddata		
TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	20,3
Middelvannføring	l/s	1160
Alminnelig lavvannføring	l/s	90
Planlagt minstevannføring	l/s	90
KRAFTVERK		
Inntak	moh.	183
Avløp	moh.	108
Inntaksmagasinetts volum	m ³	240
Lengde på berørt elvestrekning	m	1900
Slukeevne, maks	l/s	1800
Slukeevne, min	l/s	180
Installert effekt, maks	MW	0,99
PRODUKSJON		
Produksjon, årlig middel	GWh	3

Høring

Meldingen er sendt på høring til Rana kommune, Nordland fylkeskommune og Statsforvalteren i Nordland. Dette anses tilstrekkelig for meldinger. NVE har mottatt følgende uttalelser:

Nordland fylkeskommune uttaler i sin høringsuttalelse av **19.11.2019** at tiltaket ikke vil være til nevneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser i vassdraget. Videre skriver fylkeskommunen:

«Fylkeskommunen har undersøkt tilgjengelig kunnskap i kartportaler og gjennomgått oversendt beskrivelse av tiltaket og beskrivelse av konsekvenser av planlagt vannkraftverk. Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig etter kravene i naturmangfoldloven § 8.»

Statsforvalteren skriver i sin høringsuttalelse av **20.11.2019**:

«En rask gjennomgang av kunnskapsbasene om naturmangfold avdekker ikke registrerte verdier i eller i direkte tilknytning til vannforekomsten. Stasjonær ørret kan vandre opp Sakrisåga. Berggrunnen i området er imidlertid kalkrik (kalkglimmerskifer og dolomittmarmor), og sannsynliggjør forekomster av rik vegetasjon her. Vassdraget er sterkt berørt oppstrøms og nedstrøms. Influensområdet er videre sterkt berørt av råstoffutvinning. Den berørte strekningen av Sakrisåga er relativt lite berørt. Skogen langs elva er dominert av gran, og har ifølge SAT-SKOG en estimert alder på 80 år. Den uberørte strekningen som nå søkes regulert bidrar fortsatt med økosystemfunksjoner.

Konsesjonsplikt etter vannressursloven § 8 første ledd inntreffer bare når vassdragstiltaket har tilstrekkelig kvalifiserte («nevneverdige») skadevirkninger for noen allmenne interesser i vassdraget eller sjøen. I et område og et vassdrag som er så tungt berørt blir det her et spørsmål om de naturfaglige restverdiene trekker verdiene av dette området opp, eller om eksisterende inngrep medfører såpass stor negativ påvirkning at verdiene langt på vei ansees forringet eller tapt. Denne vurderingen vil igjen innvirke i spørsmålet om konsesjonsplikt eller ikke.»

NVEs vurdering

Storforshei Naturkraft AS (SN) har bedt NVE om konsesjonspliktavurdering av deres planlagte kraftverk, Sakrisåga 2, i Rana kommune. Det planlegges en minstevannføring tilsvarende alminnelig lavvannføring, 90 l/s. Den berørte elvestrekningen utgjør 1900 m. Den umiddelbare nærheten til denne strekningen er uberørt. Området rundt er påvirket av gruvedrift.

Hydrologi

SN planlegger en minstevannføring tilsvarende alminnelig lavvannføring på 90 l/s på den berørte elvestrekningen. Vannressursloven § 10 om at minst alminnelig lavvannføring skal være tilbake i et vassdrag med årsikker vannføring, hvis det ikke er gitt konsesjon til noe annet, er dermed innfridd.

Biologisk mangfold

Naturmangfoldloven (nml) legger føringer for bærekraftig bruk av norsk natur og legges til grunn når NVE vurderer meldingen om kraftutbygging. For å kunne oppfylle forvaltningsmålene i nml §§ 4-5 er man avhengig av et godt kunnskapsgrunnlag, jf. nml § 8. Dersom kunnskapsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig skal en bruke føre-var-prinsippet jf. nml § 9. Søk i Naturbase og Artskart den 07.12.2021 viser ingen registreringer av viktige naturtyper eller rødlistede arter. Dette stemmer også med høringsuttalelsene fra Statsforvalteren og Nordland fylkeskommune. Statsforvalteren påpeker likevel at området er uberørt og at det derfor bidrar med økosystemfunksjoner.

Med bakgrunn i informasjon fra tiltakshaver, høringsuttalelser og søk i databaser vurderer NVE at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til å vurdere konsesjonsplikt, jf. at kunnskapsgrunnlaget skal stå i forhold til sakens karakter og mulig skade på naturmangfoldet. Ut ifra eksisterende kunnskap kan ikke NVE se at det planlagte tiltaket vil føre til nevneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser knyttet til biologisk mangfold. Tiltaket vil etter NVE sitt syn ikke komme i konflikt med forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4-5

Landskap og friluftsliv

Området ligger innenfor et regulert industriområde for gruvedrift og er ikke kjent brukt som rekreasjonsområde for allmenheten. SN opplyser at området inngår i et elgvald. Det vil derfor pågå noe aktivitet i forbindelse med elgjakten om høsten. NVE kan ikke se at det omsøkte tiltaket vil ha en negativ påvirkning for den årlige elgjakten.

Elva går i et kupert terreng med noen bekkekløfter og noe flatere områder med mer roligere vannføring. Etter ca. 1000 meter tilføres det vann fra et elveløp fra vest. Det er ikke markerte fossefall på strekningen og elva er ikke fremtredende i landskapet. Redusert vannføring som følge av kraftproduksjon vil selvfølgelig gi elva et annet uttrykk, og det vil bli lengre perioder med lavvannføring.

Med utgangspunkt i kjent kunnskap som ikke tilsier at det aktuelle området er brukt av allmenheten i noen særlig grav vurderer NVE at tiltaket ikke vil være til nevneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser knyttet til landskap og friluftsliv.

Kulturminne

Søk i Riksantikvarens database Askeladden den 08.12.2021 viser ingen registrerte kulturminner i tiltaksområdet.

Oppsummering

NVE kan ikke se at allmenne interesser knyttet til biologisk mangfold, friluftsliv eller kulturminner blir nevneverdig påvirket av tiltaket.

NVEs vedtak

Med hjemmel i vannressursloven § 18 og delegering til NVE fra Olje- og energidepartementet av 19. desember 2000, vedtar NVE at tiltaket ikke trenger konsesjon etter vannressursloven § 8.

Vedtaket forutsetter at tiltaket gjennomføres i samsvar med framlagte planer. Dersom planene endres, bør tiltaket vurderes på nytt. Iverksetting av konsesjonspliktig tiltak uten nødvendig konsesjon er straffbart etter vannressursloven § 63.

Vi gjør oppmerksom på at selv om tiltaket ikke er konsesjonspliktig etter vannressursloven, gjelder aktsomhetsregelen i vannressursloven § 5 og vannressursloven § 41 om nedlegging av vassdragsanlegg.

Dette vedtaket har en gyldighet på fem år. NVE anbefaler at saken legges frem for NVE for ny vurdering hvis tiltaket ønskes realisert etter dette tidsrom.

Med Sakrisåga 2 i drift skal det til enhver tid slippes forbi inntaket en minstevannføring tilsvarende alminnelig lavvannføring, oppgitt i meldingen til **90 l/s**. Dersom tilsiget er mindre enn fastsatt minstevannføring, skal hele tilsiget slippes forbi inntaket. Det er en forutsetning for vedtaket at det skal være et arrangement for minstevannføring.

Videre saksbehandling

NVEs konklusjon bygger på de opplysningene som er gitt i meldingen av 30.08.2019 med tillegg av 13.07.2021 og 11.11.2021. Ved endringer i planene bør ny melding sendes, slik at NVE kan vurdere konsesjonsplikten på nytt.

Vi understreker at dette vedtaket ikke gir tillatelse til bygging. Tiltakshaver må selv ta kontakt med kommunen for nødvendige avklaringer og for å få de nødvendige tillatelser.

Videre gjør vi oppmerksom på at tiltakshaver selv må avklare forholdene til de private interessene som eventuelt blir berørt som følge av tiltaket. NVE vurderer ikke de privatrettslige forholdene.

Tiltakshaver skal foreta en vurdering av bruddkonsekvenser for dam (demning) og turbinrør ved å fylle ut skjema for klassifisering. Skjema for klassifisering og «Forskrift om sikkerhet ved vassdragsanlegg» (damsikkerhetsforskriften) finnes på NVEs hjemmesider; www.nve.no. Utfylt skjema med vedlegg sendes til NVE. Vedtak om klasse blir gjort i eget brev fra NVE. Vi minner om at dam og rør i klasse 4, 3, 2 eller 1 må prosjekteres av NVE-godkjent rådgiver og i samsvar med reglene i damsikkerhetsforskriften. Arbeidet med tekniske planer bør ikke startes opp før NVE har vurdert og gjort vedtak om konsekvensklasse.

NVE har ikke vurdert om det er ledig nettkapasitet på alle spenningsnivå. Det er tiltakshavers eget ansvar å sørge for nødvendige avklaringer. Vi anbefaler at det tas kontakt med lokal områdekonsesjonær for slik avklaring.

Har kraftverket en merkeytelse over eller lik 100 kVA, gjør vi oppmerksom på krav om forbruksavgift på elektrisk kraft, se rundskriv om dette på www.toll.no. Rundskrivet kan også fås på nærmeste tollsted.

Igangsetting av kraftverk skal meldes inn via Altinn på <https://www.altinn.no/> (*Melding om idriftsettelse nye vannkraftverk eller opprustings- og utvidelsestiltak i eksisterende kraftverk, NVE-0018*).

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Med hilsen

Inga Nordberg
direktør

Gry Berg
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Nordland fylkeskommune
RANA KOMMUNE
STATSFORVALTEREN I NORDLAND

Orientering om rett til å klage

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs e-postadresse er: nve@nve.no . NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: Skrive hvilket vedtak du klager på. Skrive hvilket resultat du ønsker. Opplyse om du klager innenfor fristen. Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.